

Filmmuziek van Fay Lovsky op festival Cannes

van onze kunstredactie

DEN HAAG - 'Le mystère de la Tour Eiffel', een van de laatste Franse films uit het 'stomme' tijdperk, zal 21 mei op het Festival van Cannes worden vertoond met muziek van Fay Lovsky. De vertoning vindt plaats in een bijprogramma met als motto Cannes Classics. 'Le mystère de la Tour Eiffel' werd in 1927 geregisseerd door Julien Duvivier en

door het Nederlands Filmmuseum gerestaureerd. Voor zover bekend is het de enige kopie ter wereld. Multi-instrumentalist, zangeres en componiste Fay Lovsky schreef een nieuwe soundtrack voor deze avonturenfilm. Na de selectie van Beyond the Rocks in 2005 is het Filmmuseum voor de tweede keer met een productie vertegenwoordigd in een officiële selectie van 'Cannes'.

Jesus Christ acht keer genomineerd

DEN HAAG - De musical 'Jesus Christ Superstar' heeft het recordaantal van acht nominaties binnengesleept voor de John Kraaijkamp Musical Awards 2006. De uitreiking van Nederlands belangrijkste musicalprijzen vindt dit jaar plaats op maandag 22 mei in het Rotterdamse Ahoy tijdens het zevende John Kraaijkamp Musical Awards Gala. De AVRO zendt de uitreiking live uit op Nederland 2. Voor de vrouwelijke hoofdrol in een grote musical zijn de volgende artiesten genomineerd: Chantal Janzen (Disney's 'Beauty & the Beast'), Lone van Roosendaal ('Sweet Charity'), Casey Francisco ('Jesus Christ Superstar') en Anne-Wil Blankers ('Cabaret'). Voor beste vrouwelijke hoofdrol in een kleine musical zijn de volgende artiesten genomineerd: Plien van Bennekom ('Jan, Jans en de kinderen'), Jelka van Houten ('Turks Fruit') en Ruth Kahmann ('Muis'). Voor beste mannelijke hoofdrol in een grote musical zijn genomineerd: Carlo Boszhard (Disney's 'Beauty & the Beast'), Tony Neef ('Sweet Charity'), Martin van der Starre ('Jesus Christ Superstar') en Ara Halici ('Cabaret'). Voor beste mannelijke hoofdrol in een kleine musical zijn genomineerd: Jos Brink ('Als op het Leidseplein...'), Marijn Klaver ('Pluk redt de dieren') en Antonie Kamering ('Turks Fruit'). De 39 nominaties voor artiesten en producties zijn verdeeld over elf producties: 'Jesus Christ Superstar' (8 nominaties), 'Turks Fruit' (5), 'Als op het Leidseplein...' (4), 'Cabaret' (4), Disney's 'Beauty & the Beast' (4), 'Jan, Jans en de kinderen' (4), 'Sweet Charity' (4), 'Pietje Bell' (2), 'Pluk redt de dieren' (2), 'Annie' (1) en 'Muis' (1).

Smartlappen Alberti in trek bij Ouderenfestival

van onze verslaggever ton de lange

ZAANDAM - Haar gezicht glimt als Rudolf Nuberg (58) zingt over zijn liefde. „Nou, word je niet verliefd op zo'n stem? Zo is het gekomen.” Het hart van de Amsterdamse Frances Burer (56) is vol van de man uit Voorthuizen die gistermiddag in het Zaantheater een van de zeventien kandidaten was tijdens de halve finale van het Ouderen Songfestival. De vierkoppige jury onder

leiding van Henk Kreukniet was echter minder vol van Nuberg. Hij behoort niet tot de acht die doorgingen naar de 'Grande Finale' op 28 mei in de Stadschouwburg in Amsterdam. De oudste deelnemer, Jolie Nuy-Oldenampsen (85) uit Zoetermeer, was wel een van de gelukken. Zij mag opdraven met Amsterdamers Jan van der Hoeven (66) en John Spoel (67), Lutjebroeker Nico Ligthart (75), Ap de Vries uit Oterleek (65), Alkmaarder Adriaan Kok (68), Lia

van Hees uit Den Helder (57) en Piet Uijtendaal (65) uit Wormer. De laatste gaf zich met flink volume als een echte Mokummer over aan het zelf geschreven 'Maar trouwen, dat doe ik met heel Amsterdam'. Niet bepaald een vreemde eend in de bijt, want het smartlaprepertoire van Willy Alberti vierde hoogtij in Zaandam. De in witte puntschoenen en glibbershirt gestoken kuifkop Peter de Graaf (71) uit Purmerend was nog niet begonnen met Al-

Feest rond vijftiende jaar Purper

AMERSFOORT - Purper kijkt de komende tijd terug op de kwart eeuw dat dit cabaretgezelschap bestaat. Dat gebeurt met een programma onder de optimistische titel 'Purper 100, een vooruitblik'. Zondag gaat het jubileumprogramma van Purper in Theater De Flint in Amersfoort in première. Mede-organisator Erik Breij en Frans Mulder, al 22 jaar spil van het ensemble, namen het initiatief voor het programma. In de 'basisopstelling' van Purper 100 staan ze met Jos Brink, Tony Neef of Rop Verheijen. Iedere avond is er een gastoptreden van niet van tevoren bekend gemaakte collega's onder wie Corry Brokken.

Nieuw album van Adrian Borland

DEN HAAG - Platenmaatschappij Pop One Records brengt eind deze maand 'The Amsterdam tapes' uit, een nieuw album van de Britse zanger Adrian Borland, die in de jaren tachtig zanger/gitarist was van de legendarische Londense band The Sound. Borland pleegde in 1999 op 41-jarige leeftijd zelfmoord. In de zomer van 1992 namen Victor Heeremans en Bart van Poppel veertien songs op met Adrian in de huisstudio van Van Poppel in Amsterdam. De nummers waren bedoeld als demo voor een nieuw album en waren als zodanig opgenomen op een analoge achtsproefrecorder met voorgeprogrammeerde drums, bas en keyboard. De demo's werden afgekeurd door Borlands toenmalige platenmaatschappij en belandden vervolgens in Van Poppels kast alwaar ze ongeveer tien jaar zijn blijven liggen. De release van het album staat gepland op 31 mei. Op 4 juni vindt er een presentatie plaats in Paradiso. Gastvocalisten uit Engeland en Nederland zullen die avond een aantal songs van 'The Amsterdam Tapes' spelen.

Grand McLennan overleden

HAARLEM - Afgelopen zaterdag is Grant McLennan, mede-organisator en songschrijver van de Australische popgroep The Go-Betweens, thuis in Brisbane in zijn slaap overleden. McLennan vormde in 1978 samen met Robert Forster The Go-Betweens die in de jaren tachtig een internationale cult-status opbouwde met albums als 'Liberty Belle and the Black Diamond Express' en '16 Lovers Lane'. Toen de groep in 1989 besloot tot een 'sabbatical', die uiteindelijk tien jaar zou duren, bleek dat de legendevorming rond het songschrijversduo te stimuleren. Vanaf 2000 werkten McLennan en Forster weer samen en werden The Go-Betweens populairder dan ze ooit in de jaren tachtig geweest waren. Grant McLennan werd zevenenveertig jaar oud.

'Beauty and the beast' verlengd

RIJSWIJK - De musical 'Beauty and the Beast' blijft langer te zien in het theater. Dat heeft Joop van den Ende Theaterproducties gisteren laten weten. De reizende productie met in de hoofdrollen Chantal Janzen (Belle), 'het Beest' Stanley Burleson en Carlo Boszhard (Lumière) is wegens succes vanaf juni ook nog te zien in Rotterdam, Hogg, Den Bosch, Groningen, Breda en Scheveningen. In het Scheveningse Fortis Circus theater 'draait' de voorstelling van 15 september, een jaar na de première, tot eind van dit jaar.

George Clinton naar Rotterdam

ROTTERDAM - George Clinton, de godfather of funk, komt voor een eenmalig concert naar Rotterdam. Clinton (65) is het brein achter de bands Parliament en Funkadelic, die vooral in de jaren '70 en '80 furore maakten. Dat heeft Nighttown, waar 'Dr Funkenstein' op 3 juli optreedt, gisteren meegedeeld. De Amerikaanse muzikant nam ook veel soloalbums op. Tegenwoordig noemen veel rappers hem als hun inspiratiebron.

CJP en Stayokay werken samen

AMSTERDAM - CJP en Stayokay werken met ingang van 1 juni samen. De 300.000 leden van de Stichting Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) en de 5000 van hostelketen Stayokay tussen 16 en 26 jaar krijgen dezelfde pas, de zogeheten co-brand-kaart, en daarmee dezelfde voordelen. Dat hebben de organisaties gisteren laten weten. De samenwerking duurt ten minste vijf jaar.

'Ik droom 's nachts van de muziek'

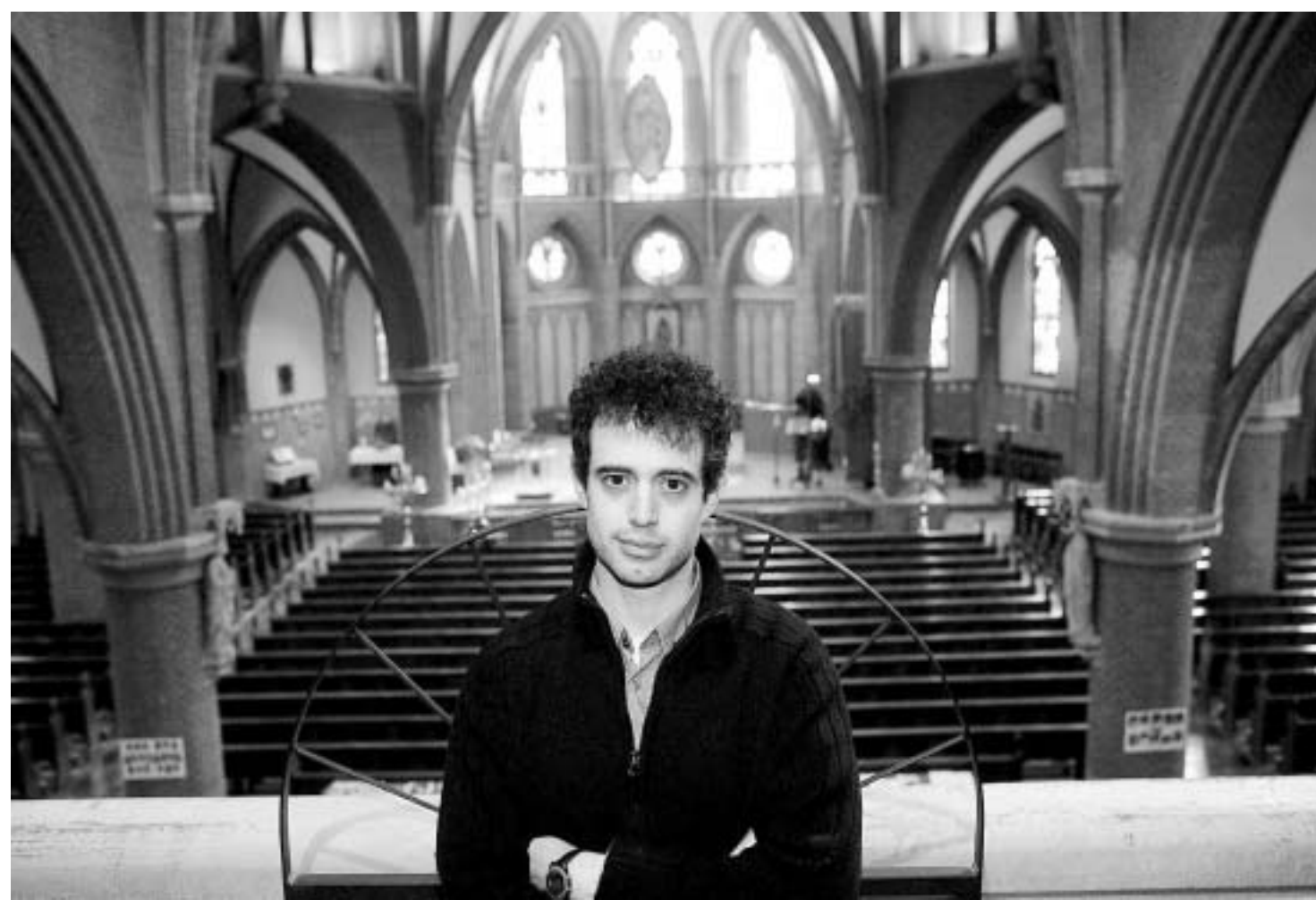
Componist Pablo Escande met 'Carmina Elegia' in Haarlemse Philharmonie

door onze medewerker Winand van de Kamp

HAARLEM - „Componeren is een drug”, zegt de Argentijn, in Nederland woonachtige, musicus Pablo Escande (1971). „Als ik met een stuk bezig ben, zweef ik door de kamer en droom ik 's nachts van muziek. Dan kan ik niet stoppen voordat het stuk af is.” Escande's 'Carmina Elegia' is aanstaande zaterdag te beluisteren in de Philharmonie in Haarlem.

Van dit grote koorwerk is de inkt al wat langer droog. Maar Escande spreekt er over met een bevoegdheid alsof hij er nog aan werkt. Bijna op de kop af vijf jaar geleden ging het in de Amsterdamse Beurs van Berlage in première tijdens het traditionele herdenkingsconcert op 4 mei. Helemaal voltooid was het stuk toen nog niet. Escande voegde er een jaar later nog drie delen aan toe. En in die nieuwe, complete gedaante voert het jubilerende Haarlems Gemengd Koor onder leiding van Frank Hameleers het stuk zaterdag voor het eerst uit. Escande kijkt er enorm naar uit. „Het mooiste moment voor een componist is als zijn muziek wordt uitgevoerd. Dan denk je: Wauw! Dit heb ik gemaakt. Het is ook belangrijk dat je stukken gehoord worden. Pas dan kunnen mensen zeggen of ze het mooi of lelijk vinden. Als kunstenaar werk je nu eenmaal niet alleen voor je zelf. Ik wil mensen raken.” Toen hij van een zangpedagoog met wie hij wel eens samenwerkte de opdracht kreeg een requiem te schrijven voor diens jong gestorven zoon greep Escande die kans met beide handen

aan. „Ik wilde al heel lang een groot werk schrijven voor koor en orkest maar de gelegenheid deed zich niet eerder voor.” De opzet had hij al snel in zijn hoofd. „Ik wilde een stuk schrijven in neo-barokke stijl. Zo kon ik elementen uit de barokmuziek en uit de moderne muziek mengen tot een compositie die aantrekkelijk is voor een groot publiek. Het stuk begint met een instrumentale ouverture in de vorm van een fuga. Die wordt aan het slot herhaald maar dan met het koor erbij in een machtige dubbel fuga.” Escande werkte rustig aan het eerste deel toen het Comité 4 en 5 mei hem vroeg of ze het stuk niet konden gebruiken voor de dodenherdenking. Vijf maanden restten nog maar tot aan de uitvoering en in plaats van een compositie van een half uur moest het nu plotseling een stuk van een uur worden. Ook de aard van het werk veranderde. Van een requiem voor één persoon werd het een monument voor alle doden van de Tweede Wereldoorlog. 22 delen telt het stuk nu met klaagzangen in niet minder dan dertien talen, van Latijn tot Nederlands en van Japans tot Hebreeuws. Allemaal gaan ze over de universele thema's dood, God en liefde. Stukken voor één of meer solisten wisselen af met koorleden. Het Haarlems Gemengd Koor heeft er een flinke dobber aan. „De koorpartij is niet makkelijk. Maar ze maken er echt heel veel van. Iedereen is zo enthousiast en werkt zo hard. De koorleden vinden het geweldig om muziek van een levende componist in te studeren.” Escande, behalve componist ook uitvoerend musicus, bespeelt zelf de piano en het orgel. In zijn

Pablo Escande: 'Een monument voor alle doden uit de Tweede Wereldoorlog.' Foto: Ton Kasternans

geboorteland Argentinië maakte hij al jong bewerkingen van anderhans noten. Hij studeerde piano aan het conservatorium in Buenos Aires. Een jaar of vijftien geleden kwam hij naar Nederland om oude muziek te studeren. Daarna verdiende hij de kost als repetitor en kerkorganist. Maar hij wilde meer tijd voor het

componeren. Hij studeerde compositie bij Rafael Reina en verwerfde zich beetje bij beetje een plaats als componist. Nu heeft hij de ideale combinatie van scheppende en herscheppende toonkunst gevonden. Escande schrijft graag vrolijke muziek. „Er is al genoeg ellende in de echte wereld.” In dat op-

zicht vormt zijn 'Carmina Elegia' de uitzondering die de regel bevestigt. „Het is een droevig stuk. Maar er spreekt ook hoop uit. Het gaat tenslotte niet alleen over de dood maar ook over God en de liefde.” Nu legt hij de laatste hand aan een stuk voor een harmonieorkest uit Wisconsin in Amerika.

„Het wordt een erg grappig stuk. Tijdens het schrijven moest ik vaak lachen.”

Solisten, Haarlems Gemengd Koor en La Nota Giusta o.l.v. Frank Hameleers met 'Carmina Elegia' van Pablo Escande, op 13/5 in de Philharmonie in Haarlem. Aanvang: 20.15 uur.

'Wie niets ziet, kijkt niet goed'

Librisprijs voor 'lome en betoverende swing' van K. Schippers

van onze verslaggever nico de boer

AMSTERDAM - „Als je goed/ om je heen kijkt, zie je dat alles/ gekleurd is.” Dit kwatrijn vat in een notendop samen waar het om draait in het werk van de dichter en schrijver K. Schippers (1936). Schippers sleepte maandagavond tot veler verrassing met zijn roman 'Waar was je nou' de Libris Literatuur Prijs 2006 in de wacht. Daardoor hadden de favorieten Jan Siebelink, Tommy Wieringa en de Vlaming Stefan Brijns het nakijken.

In Schippers' bekoorde boek 'Waar was je nou' ruimt de hoofdpersoon het huis van zijn overleden moeder op. Aan de hand van de foto's die hij diepdeert, maakt hij een soort reis door de tijd. Voor Schippers biedt dit gegeven mogelijkheden om te spelen met tijd, ruimte en werkelijkheid. Het boek tref vooral door de rake observaties en het precieze proza waarmee Schippers, die in 1996 de P.C.Hooftprijs ontving, zich sinds jaar en dag onderscheidt. Kijken, kijken, kijken. Daar gaat het bij hem om. 'Als dit Ierland was, / zou ik beter kijken', heet het bijvoorbeld in het ultrakorte gedicht 'Bij Loosdrecht' uit de verzamelbundel 'Een leeuwriek boven het weiland'. Dat is een veelbetekenende titel. Evenals die van zijn essaybundel 'De vliegende camera' (2003). Op het omslag van dit boek staat een postduif afgebeeld met een vederlicht fotoestelletje op zijn borst. Schippers beschrijft hoe deze Duitse vogel met zijn cameraatje in 1912 uitvlog, waarbij de sluiters een keer of dertig automatisch geopend werd. De fraaiste foto's kwamen voort uit de bewegingen van de duif waarvan je soms de uiteinden van zijn vliegende vleugels ziet. Het leverde enkele vertrouwde beelden op, maar vooral schief

gekantelde weilanden, een valende telegraafpaal, een watertoren die is gaan liggen of een hemel 'in de verder met niets gevulde lucht'; „Alsof je een oog opgooit”, schrijft Schippers. De postduif zou je symbolisch kunnen noemen voor het werk van Schippers: in vogelperspectief boven een tafereel hangen en dan langzaam inzoomen op de details. Vanuit onverwachte gezichtspunten wordt het gewone ongewoon. Er zijn bovendien weinig Nederlandse schrijvers die zo lichtvoetig met de taal ompringen en die je beter om je heen laten kijken. De schrijver zet 'zijn lezers een bril op', want: „Wie zegt dat er niets te zien is, kijkt niet goed”.

Donderkopje

Zo is het altijd geweest bij Schippers, pseudoniem van G. Stigter, die in zijn beginjaren - hij debuteerde in 1963 - vaak in een adem genoemd werd met (J.) Bernlef. Ze gaven gezamenlijk boeken uit, schreven dezelfde soort poëzie en vormden de motor achter het avant-gardistische 'tijdschrift voor teksten' Barbarber, een blad vol dadaïstische ideeën. Aan de Barbarber-dichters zat ook een vrolijke, baldadige kant. Zo schreef Schippers ooit het gedicht 'Zoek het donderkopje tussen de komma's', een sonnet van louter komma's. Schippers, die een aantal jaren geleden is gestopt met dichten, schrijft naast zijn romans vooral beschouwingen over beeldende kunst, dans en film. Hij schreef ook twee kinderboeken die beide werden bekoord met een Zilveren Griffel. Voor de liefhebber van Schippers' werk maakt het overigens niet echt veel uit of deze nu zijn gedichten, romans, verhalen of beschouwingen leest. Bij Schippers vallen poëzie en proza immers vaak samen. Schippers heeft zijn gaandeweg ontwikkeld tot een literaire eenling die onverstoorbaar verder bouwt aan zijn oeuvre dat inmiddels 25 titels telt. Hij heeft een hekel aan de geur van heilig-

K. Schippers. Foto: GPD

heid die soms rond poëzie hangt en is wars van dikdoenerij in de kunst. Of, zoals hij dat enkele jaren geleden verwoordde: „Ik ben tegen onzin. Je moet helder zijn. Helder berichten, niet in een soort jargon allerlei geklets verspreiden. Ik denk dat je over kunst net zo moet schrijven als over alles, over een kopje dat op tafel staat.” De Librisjury prees vooral Schippers' 'volstrekt eigen ritme' dat de lezer soepel en onontko-

baar langs de meest onwaarschijnlijke wisselingen en overgangen voert. „Het is alsof de schrijver op papier beheerst wat grote jazzmusici ook van hun schoolse navolgers onderscheidt: de backbeat, het geluid net na de tel, het hangen in de maat. Op die even lome als dwingende en betoverende swing voert hij ons terug naar het Amsterdam en het Zandvoort van de jaren veertig en vijftig.”

North Sea Jazz hooguit een tikkie 'cooler' in Ahoy

van onze verslaggever John Oomkes

ROTTERDAM - Zou North Sea Jazz (14 t/m 16 juli) van karakter verschieten als gevolg van de verhuizing van Den Haag naar Rotterdam? Met de bekendmaking gisteravond van attracties als de zwarte superstar Kanye West, Britpop-godfather Paul Weller, singer-songwriter Tracy Chapman of die van de novelty popformatie Gnarl Barkley kan je dat denken - niets is echter minder waar.

Niet alleen verzuipen deze namen in een stortvloed van honderden topartiesten met een nadrukkelijk jazzkarakter als Herbie Hancock, Roy Hargrove, Brad Mehldau, Jason Moran of nieuwkomers als Robert Glasper en Trygve Stein. Nog altijd vormt improvisatie het centrale

kenmerk van het inmiddels 31 jaargangen tellende evenement. Dat blijft ook zo in het zalencentrum Ahoy, waar de zorg voor het publiek uitdrukkelijk beter zal worden beleeden dan in het NCC in Den Haag. North Sea kondigt zelfs af dat er niet méér publiek bij mag, de driedaagse wordt hooguit een tikkie 'cooler' geprogrammeerd. Ook de festivaltraditie om sterke muzikale thema's uit te lichten, wordt doorgetrokken. Deze zomer staat New Orleans, de zwaar getroffen bakermat van de jazz, centraal op North Sea. Dat gebeurt aan de hand van optredens van zeer verschillende georiënteerde musici als The Neville Brothers, Randy Newman, Irma Thomas, Dr. John, Dr. Michael Whyte en tenorigant, bandleider en platenbaas Branford Marsalis. Met Branford Marsalis is meteen

de komst van een ijzersterke 'artist in residence' genoemd. Niet alleen is de jongere broer van trompettist Wynton uitgegroeid tot een sleutelfiguur in de hedendaagse jazzscene, aan de keuzen van het programma dat hij in Rotterdam zal brengen, is af te leiden dat Marsalis kiest voor jazz en niet voor entertainment. Natuurlijk is Branford in Nederland bekend geworden als leider van Buckshot LeFonque (met de hit Another Day), als sideman van Sting of als musical director in de Tonight Show van tv-persoonlijkheid Jay Leno. In Rotterdam zal hij echter met zijn kwartet een uitvoering geven van 'A Love Supreme', het belangrijkste werk van John Coltrane. Daarnaast treedt Branford Marsalis hier op als solist bij een harmonisch orkest met werken van Heitor Villa-Lobos en Darius Milhaud (!) op de lessenaar.

Bob Marley herdacht in de Melkweg

van onze kunstredactie

AMSTERDAM - Het is morgen precies een kwart eeuw geleden dat muzikale legende Bob Marley overleed. Diverse artiesten herdenken dat in de Melkweg in Amsterdam tijdens het Dutch Tribute to Bob Marley concert. De zanger zou dit jaar zestig zijn geworden. Onder meer Beef, Jawat, Raymzter en Typhoon brengen een muzikale ode aan de artiest uit Jamaica. „Bob Marley is de inspiratiebron voor wat wij doen”, zegt Pieter Both, zanger van Beef. „Hij heeft ons waanzinnige muziek achtergelaten. Het was een muzikant van de mensen en echt over de hele wereld bekend.” Both was een keer in Burkino Faso. „Allah is de belangrijkste persoon daar. Op de tweede plaats staat Bob Marley.” Volgens Both verstonde Marley de kunst om serieuze teksten in vrolijke liedjes te verpakken. „Wat Bono en Bob Geldof nu doen,

deed Marley decennia geleden al.” Bob Marley loopt als een rode draad door het muzikale leven van Beef.

„We knipogen constant naar hem.” De cd's 'Flexodus' en 'Babylon by Beef' lijken qua naam erg op 'Exodus' en 'Babylon by Bery' van de Jamaicaan.

(advertentie)

zuidelijk toneel hoe beklemmend kan liefde zijn?

de nacht zingt zijn eigen lied

tekst jon fosse regie olivier provily

(.) olivier provily bereikt grote perfectie NRC HANDELSBLAD

vr 12 & za 13 mei toneelschuur 023 5173910